



III Polska Konferencja Pamięćoznawcza Studia nad (post)pamięcią o/w Europie Środkowo-Wschodniej

9-10 Grudnia 2021

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Pracownia Badań nad Pamięcią Zbiorową
w Postkomunistycznej Europie POSTCOMER
Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Mikołaja
Kopernika w Toruniu



Polish Memory Studies Group
Grupa regionalna Memory Studies Association



Uniwersyteckie Centrum Doskonałości IMSErt:
„Interakcje – umysł, społeczeństwo, środowisko”

9:00 – 9:30

Oficjalne rozpoczęcie konferencji

9:30 – 11:00

Panel 1

Pamięć w perspektywie mikro: lokalne społeczności i ich pamięci

Prowadzący: Kamilla Biskupska

1. Małgorzata Łukianow, Marcin Maciejewski
(Polska Akademia Nauk, Instytut Filozofii i Socjologii/Uniwersytet Zielonogórski),
Postpamięć społeczności postmigracyjnych
2. Marcelina Jakimowicz
(Uniwersytet Rzeszowski),
Pamięć o przeszłości jako element tożsamości
Mazurów Podola Wschodniego
3. Rafał Kleśta-Nawrocki
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika),
Między tradycyjną etnografią a nietradycyjną
pamięcią

Panel 2

Polityki pamięci

Prowadzący: Agata Domachowska

1. Marcin Zaborski
(SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny),
„Byłeś dla nas posągiem ze stali...” Józef Piłsudski – żałoba i pamięć na łamach czasopisma „Płomyk” (1935-1939)
2. Katarzyna Głowacka
(Uniwersytet Jagielloński),
Zbrodnia katyńska i zbrodnia na Wołyniu w polskiej polityce pamięci (1990-2019)
3. Krzysztof Garczewski
(Uniwersytet Kazimierza Wielkiego),
Narracje historyczne w Królestwie Niderlandów
4. Katarzyna Kącka
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu),
“Konkurencja ofiar” - efekt czystej ekspozycji
w dobie postpamięci

Panel 3

Pamięć i przestrzeń miasta

Prowadzący: Michał Głuszkowski

1. Aleksandsa Seń
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika),
„Spod tynku patrzy Breslau”. Wrocławski palimpsest a pamięć i dziedzictwo
2. Łukasz Skoczyłlas
(Uniwersytet Adama Mickiewicza),
Park pamięci czy centrum rekreacji? Społeczne wykorzystanie okolic jeziora Rusałka w Poznaniu
3. Sara Herczyńska
(Uniwersytet Warszawski),
Miejskość i kolaż. Wystawa stała w fabryce „Emalia” Oskara Schindlera

11:15 - 12:45

Panel 4

Post-socialist postmemories

Chair: Małgorzata Łukianow

1. Francesco Trupia
(Nicolaus Copernicus University),
Mapping the 'Unmemorable': Opacities and Affinities
of the Postsocialist Generation of Postmemory in the
European Memory Discourse
2. Paweł Duber
(Nottingham Trent University),
"Post-socialist Britain? Memory, Representation and
Political Identity amongst German and Polish Migrants
to the UK" - methods and findings
3. Stephen Naumann
(Hillsdale College),
Poznań's Zamek cesarski: A Multi-Layered Link to the
Prussian Past as an Emphasis on Local Identity in the
Post-Communist Present

Panel 5

**Pamięć zbiorowa w perspektywie
międzynarodowej i międzyetnicznej**

Prowadzący: Agata Domachowska

1. Sabina Giergiel, Katarzyna Taczyńska
(Uniwersytet Jagielloński),
Rywalizacja pamięci w społeczeństwie multietnicznym.
Przypadek Serbii
2. Małgorzata Gaszyńska-Magiera
(Uniwersytet Warszawski),
Autor wywiadu jako drugi świadek

13:00 - 14:30

Panel 6

Polska pamięć cywilna: tradycje, metody, nadzieje

Prowadzący: Agnieszka Dauksza

1. Aleksandra Szczepan
(Uniwersytet Jagielloński),
Możliwe polskości: cywilne tradycje polskiej
pamięci kulturowej
2. Kinga Siewior
(Uniwersytet Jagielloński),
Pamięć intymna PRLu: metody, materiały, możliwości
3. Agata Zborowska
(Uniwersytet Warszawski),
Wspólne, państwowe, prywatne. Powojenne przemiany
własności w pamiętnikarskich relacjach chłopów i robotników
4. Katarzyna Czeczot, Michał Pospiszył
(Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk/Instytut
Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk),
Osuszanie historii. Błoto i nowoczesność

Panel 7

Antykomunizm jako rama pamięci

Prowadzący: Anna Zawadzka

1. Katarzyna Chmielewska
(Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk),
Antykomunizm jako polityka pamięci - na przykładzie
współczesnego dyskursu historycznego
2. Piotr Filipkowski
(Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk),
Historia mówiona jako hermeneutyka podejrzeń
(o komunizm)
3. Eliza Szybowicz,
Współczesny dyskurs o PRL-owskiej ofercie kulturalnej
dla dzieci i młodzieży w kontekście antykomunizmu

14:30 – 15:00 przerwa obiadowa

15:00 – 17:00

Panel 8

Pamięć zbiorowa i polityka historyczna w polskich regionach pogranicznych po 1989 roku

Prowadzący: Krzysztof Wasilewski

1. Małgorzata Bukiel
(Instytut Zachodni/Uniwersytet Szczeciński),
Wpływ pandemii COVID-19 na kulturę pamięci na Ziemiach Zachodnich
2. Stefan Marcinkiewicz
(Uniwersytet Warmińsko-Mazurski),
Pamięć kulturowa mazurskiego pogranicza na przykładzie powiatu etckiego
3. Paweł Migdalski
(Uniwersytet Szczeciński),
Rola NGOów w odpominaniu dziejów Pomorza (Zachodniego) po 1989 r. Wybrane problemy
4. Marcei Tureczek
(Uniwersytet Zielonogórski),
Pogranicze pamięci

Panel 9

Mniejszości kulturowych problemy z post-pamięcią

Prowadzący: Grażyna Kubica-Heller, Alina Doboszevska

1. Maria Szmeja
(Akademia Górniczo-Hutnicza),
Pamięć o przeszłości na Śląsku: Ślązacy vs Polacy.
Kontrowersje
2. Ewa Michna
(Uniwersytet Jagielloński),
Mobilizacja pamięci w polityce tożsamości śląskich liderów etnicznych walczących o prawne uznanie
3. Tymoteusz Król
(Instytut Sławistyki Polskiej Akademii Nauk),
Fabularyzacja i folkloryzacja opowieści w wilamowskiej post-pamięci
4. Monika Szewczyk
(Uniwersytet Jagielloński),
Mobilizacja pamięci w polityce tożsamości śląskich liderów etnicznych walczących o prawne uznanie

5. Krzysztof Wasilewski
(Politechnika Koszalińska),
Internet jako przestrzeń kształtowania pamięci zbiorowych
pogranicza polsko-niemieckiego

6. Tomasz Wojciechowski
(Politechnika Koszalińska),
Pomnik Przyjaźni Polsko-Radzieckiej w Koszalinie

5. Grażyna Kubica-Heller
(Uniwersytet Jagielloński),
Kiereszowana śląska pamięć rodzinna, znaczenie materialności

6. Alina Doboszevska
(Uniwersytet Jagielloński),
W poszukiwaniu pamięci przesiedleń.
Hausdorf-Domowice-Jugów

9:00 – 10:30

Panel 10

Pamięć w przestrzeniach i obiektach muzealnych

Prowadzący: Dariusz Brzostek

1. Marta Kubiszyn
(Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej),
Postpamięć i przedmioty: perspektywa ofiar na wystawie
„SS-Sonderkommando Sobibór. Niemiecki obóz zagłady 1942-1943.”
2. Barbara Markowska-Marczak
(Collegium Civitas),
Populizm historyczny i kryzys reprezentacji w narracjach muzealnych
o II wojnie światowej: analiza porównawcza
3. Maria Kobielska
(Uniwersytet Jagielloński),
Cenzura i odporność. Czy wystawa w Muzeum II Wojny Światowej
została zmieniona?
4. Grzegorz Demel
(Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk),
Palimpsesty i sepizacje. Analiza narracji ukraińskich kompleksów
muzealnych w Kijowie i Czehryniu

Panel 11

Rzeczy na „Ziemiach Odzyskanych”

Prowadzący: Kamilla Biskupska, Małgorzata Praczyk

1. Kamilla Biskupska
(Uniwersytet Opolski),
Co to znaczy poniemiecki? O dziedzictwie kulturowym
Wrocławia w narracjach jego mieszkańców
2. Arkadiusz Kalin
(Akademia im. Jakuba Paradyża),
Prywatne i polityczne „poniemieckie” – jawny/niejawny status
szabru w micie Ziemi Odzyskanych (przykłady literackie)
3. Izabela Skórzyńska
(Uniwersytet Adama Mickiewicza),
Szkola ze śmieci, czyli skuteczność rzeczy
4. Małgorzata Praczyk
(Uniwersytet Adama Mickiewicza),
Żywe rzeczy. Akcja zwalczania wilków w latach 50. XX wieku
na „Ziemiach Odzyskanych”

10:45 – 12:15

Panel 12

Metody ilościowe i jakościowe w memory studies

Prowadzący: Joanna Antoniak

1. Anna Ratke-Majewska
(Uniwersytet Zielonogórski),
Konflikt pamięci w Polsce po roku 1989 w ujęciu teoretycznym i metodologicznym
2. Andrzej Pabisiak
(Uniwersytet Jagielloński),
Ilościowa i jakościowa analiza stenogramów sejmowych jako źródło wiedzy o przemianach pamięci zbiorowej
3. Bartłomiej Różycki
(Mazowiecka Uczelnia Publiczna w Płocku),
Współczesne polskie trendy upamiętniające w kontekście zmian nazw ulic od 2016 r. – próba ujęcia statystycznego

Panel 13

Europa Środkowo-Wschodnia jako miejsce pamięci

Prowadzący: Małgorzata Łukianow

1. Michał Głuszkowski, Mikhail Kliuev
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika),
II poł. XX w. w pamięci społecznej Polaków i Rosjan: wydarzenia „wielkiej” i „małej” historii w indywidualnych wspomnieniach
2. Agata Domachowska, Łukasz Gemziak
(Uniwersytet Mikołaja Kopernika),
Problem (nie)pamięci w kontekście obchodów milenijnych na przykładzie Jugosławii i ZSRR
3. Katarzyna Liszka
(Uniwersytet Wrocławski),
Pamięć o upokorzeniu vs. pamięć nieupokarzająca.
Pamięć przyzwoita jako model etyczny pamięci Europy Środkowo-Wschodniej

12:30 - 14:00

Panel 14

Pamięć w kulturze i języku (literatura, sztuka i dyskurs)

Prowadzący: Dariusz Brzostek

1. Mateusz Świetlicki
(Uniwersytet Wrocławski),
Pamięć, tożsamość i kanadyjska wielokulturowość.
Obrazy polskiej historii i kultury w powieściach „Warsaw Spring”
i „A Drop of Rain” Heather Kirk
2. Sylwia Kamińska-Maciąg
(Uniwersytet Wrocławski),
(Post)pamięć o blokadzie Leningradu we współczesnej rosyjskiej
literaturze dziecięcej
3. Marta Duch-Dyngosz, Katarzyna Stec
(Uniwersytet Jagielloński),
Narodowcy w „walce o prawdę historyczną” – przykład dyskursu
o Auschwitz

Panel 15

Memory, art and literature

Chair: Joanna Antoniak

1. Paula Maciejewski
(University of Bremen),
Literary fiction as a medium of memory: Olga Tokarczuk’s
“The Books of Jacob” (2014)
2. Ramona Bechauf
(Georg-August University Göttingen),
Four photographs that “speak”: The Sonderkommando Series
as glocal actors in a global network
3. Radek Przedpełski
(Trinity College Dublin),
Think Crazy! Rethinking Art and Memory in the 1970s Neo-
Avant-Garde in People’s Republic of Poland with Deleuze
and Guattari’s Philosophy of Multiplicity

14:00 – 14:30 przerwa obiadowa

14:30 – 16:00

Panel 16

Post-socialist memories and their actors

Chair: Joanna Antoniak

1. Henry Rammelt
(National University of Political Studies and Public Administration in Bucharest), General Change and Unconventional Political Participation. Evidence from two waves of protest in Romania
2. Michał Głuszkowski
(Nicolaus Copernicus University),
How memory about Polish People's Republic turns into postmemory. Against the example of Facebook thematic groups
3. Wiktoria Gerasymczuk
(Maria Curie-Skłodowska University),
Soviet Deportations in Postmemory of Poles and Ukrainians

Panel 17

Dynamika (post)pamięci w Polsce potransformacyjnej w perspektywie teorii Osiadli-Outsiderzy

Prowadzący: Marta Bucholc

1. Emilia Sieczka
(Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk),
Transmisja pamięci o „dziejach Niepodległej” w relacji Osiadli-Outsiderzy w polskim gimnazjum. Studium pamięci w gimnazjach na podstawie analizy porównawczej gazetki szkolnych (1999-2017)
2. Marta Gospodarczyk
(Uniwersytet Warszawski),
Historia ludowa Polski jako projekt (potencjalnie) emancypacyjny? Współczesna historiografia chłopów polskich w świetle teorii Established-Outsiders Norberta Elias
3. Paweł Bagiński
(Uniwersytet Warszawski),
„Tęczowy patriotyzm” – mniejszości płciowe i seksualne w grze o reprezentację i reprodukcję polskości

10 grudnia 2021

PROGRAM

16:15 - 17:15

Spotkanie z autorami najlepszego artykułu
o tematyce pamięcioznawczej

17:15 - 17:30 Oficjalne zakończenie konferencji

